

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu, Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Oxanei Claicneht,
avocatul Veaceslav Cazacu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Oxanei Claicneht
împotriva lui Valerian Claicneht cu privire la majorarea cuantumului pensiei de
întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2017, prin care a
fost respins apelul declarat de către Oxanei Claicneht și a fost menținută hotărârea
Judecătoriei Bălți, sediul central din 20 septembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 26 aprilie 2017, Oxana Claicneht a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Valerian Claicneht cu privire la majorarea cuantumului pensiei de
întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 06 septembrie 1997, a
încheiat căsătoria cu pârâtul, iar la 21 iunie 2011, căsătoria a fost desfăcută. Din
căsătorie au doi copii, XXXX, născută la xxxx și YYYY, născut la yyyy.

A menționat că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 14 ianuarie 2011 au
fost încasate din contul pârâtului în beneficiul său pensia de întreținere a copiilor
minori, XXXX, născută la xxxx și YYYY, născut la yyyy, într-o sumă bănească
fixă în mărime de 1050 de lei pentru fiecare copil, lunar, pînă la atingerea
majoratului și pensia pentru întreținerea sa în sumă de 400 de lei lunar, pînă la
atingerea de către fiica Crina a vârstei de 3 ani.

A afirmat că, conform informației Biroului Național de Statistică, minimul
de existență în al II trimestru pentru anul 2016, în mediul urban a constituit suma
de 2232,30 de lei pentru copii de la 1 – 7 ani, însă părinții au obligația de a asigura
un trai decent pentru copil.

A susținut că, pentru întreținerea copilului minor, Oxana Claicneht suportă și
cheltuieli suplimentare și, anume, cheltuieli pentru instruirea unei limbi străine.

Consideră că, suma de 2500 de lei este rezonabilă pentru a acoperi
proporțional cheltuielile de întreținere a copilului minor.

Solicită majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și
încasarea de la pârât a pensiei de întreținere a copilului minor, XXXX, născută la

xxxx, în sumă de 2500 de lei lunar, începând cu data depunerii cererii până la atingerea majoratului de către copil, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central din 20 septembrie 2017 acțiunea a fost admisă parțial și au fost încasate de la Valerian Claicneht în beneficiul Oxanei Claicneht pensia de întreținere a copilului minor, XXXX în sumă de 1100 de lei lunar, începând cu 26 aprilie 2017 până la atingerea majoratului și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500 de lei. A fost încasată din contul lui Valerian Claicneht în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 396 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2017 a fost respins apelul declarat de către Oxana Claicneht și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 19 martie 2018, reprezentantul Oxanei Claicneht, avocatul Veaceslav Cazacu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului indică faptul că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Menționează că, instanțele de judecată urmau să rețină că, suma de 2232,30 lei constituie minimul de existență pentru un copil, însă această sumă nu constituie și un maximum, părinții având obligația asigurării unui trai decent pentru copil, iar pentru a crește sănătos copilul are nevoie și de o alimentație echilibrată și bogată în vitamine. Mai mult ca atât, întreținerea copilului nu se rezumă doar la satisfacerea nevoilor alimentare, dar este mult mai complexă, incluzând asigurarea unei instruiți corespunzătoare, a locuinței, asigurarea cu îmbrăcăminte și încălțăminte, iar suma de 2500 de lei este una rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copilului minor.

Consideră că, instanțele de judecată neîntemeiat au micșorat cuantumul cheltuielilor de asistență juridică, deoarece prin bonul de plată seria XL 9898811 din 04 august 2017 se atestă suportarea acestor cheltuieli de către recurentă, precum și acordarea serviciilor juridice, iar suma de 5000 de lei este una reală, necesară și rezonabilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 16 mai 2018 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu modificarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor, iar în rest menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 06 septembrie 1997, recurenta Oxana Claicneht a înregistrat căsătoria cu intimatul Valerian Claicneht. Din căsătorie au doi copii, YYYY, născut la yyyy și XXXX, născută la xxxx.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 14 ianuarie 2011 a fost încasată de la Valerian Claicneht în beneficiul Oxanei Claicneht pensia de întreținere a copiilor minori, YYYY, născut la yyyy și XXXX, născută la xxxx, în mărime de 1050 de lei pentru fiecare copil, lunar, începând cu 14 octombrie 2010 pînă la atingerea de către copii a majoratului.

Ulterior, prin hotărârea Judecătorei Bălți din 21 iunie 2011 a fost desfăcută căsătoria între Oxana Claicneht și Valerian Claicneht.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Oxana Claicneht a solicitat majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea de la Valerian Claicneht a pensiei de întreținere a copilului minor, XXXX, născută la xxxx, în sumă de 2500 de lei lunar, începând cu data depunerii cererii pînă la atingerea majoratului de către copil, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeinicie parțiale a acțiunii, încasând de la Valerian Claicneht în beneficiul Oxanei Claicneht pensia de întreținere a copilului minor, XXXX în sumă de 1100 de lei lunar, începând cu 26 aprilie 2017 pînă la atingerea majoratului și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500 de lei.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Oxana Claicneht, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Conform art. 74 alin. (1) din Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Conform art. 76 alin. (1) din Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75 Codul familiei.

Din materialele dosarului rezultă că, intimatul Valerian Claicneht, în baza hotărârii judecătorești enunțate, achită pensia de întreținere a copilului minor, XXXX, născută la xxxx, în sumă de 1050 de lei lunar.

Conform art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Conform informației Biroului Național de Statistică, valoarea minimului de existență în al II semestru al anului 2017 pentru un copil în vîrstă de 7-17 ani din orașe mari a constituit 2190 de lei (f. d. 43).

La caz, se reține că, datele statistice descriu minimul de existență pentru un copil în vârstă de 7-17 ani, or, esența creșterii și îngrijirii unui în opinia instanței nu poate fi limitată la minimul de existență.

Conform art. 18 alin. (1) din Legea nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Articolul 18 alin. (1) din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Situație de acest fel este reglementată și în art. 27 alin. (2) din Convenție, care prevede că, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Prin urmare, ținând cont de cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a modifica decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor prin majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, XXXX, născută la xxxx, încasată de la Valerian Claicneht în beneficiul Oxanei Claicneht de la 1100 de lei lunar pînă la 2000 de lei lunar, începând cu 26 aprilie 2017 pînă la atingerea majoratului de către copil.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că, partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Din materialele dosarului rezultă că, Oxana Claicneht a achitat avocatului Veaceslav Cazacu pentru acordarea asistenței juridice suma de 5000 de lei, fapt confirmat prin bonul de plată nr. 989811 din 04 august 2017 (f. d. 35).

Analizând aportul avocatului Veaceslav Cazacu la soluționarea speței, timpul și munca depusă de avocat, rezultatul obținut, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză și complexitatea cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal au încasat de la Valerian Claicneht în beneficiul Oxanei Claicneht cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2500 de lei, iar argumentele invocate de către reprezentantul Oxanei Claicneht, avocatul Veaceslav Cazacu în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a modifica decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor prin majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, XXXX, născută la xxxx, încasată de la Valerian Claicneht în beneficiul Oxanei Claicneht de la 1100 de lei lunar pînă la 2000 de lei lunar, începând cu 26 aprilie 2017 pînă la atingerea majoratului de către copil, iar în rest de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Oxanei Claicneht, avocatul Veaceslav Cazacu.

Se modifică decizia Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2017 și hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central din 20 septembrie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Oxanei Claicneht împotriva lui Valerian Claicneht cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor, după cum urmează:

Se majorează cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, XXXX, născută la xxxx, încasată de la Valerian Claicneht în beneficiul Oxanei Claicneht de la 1100 (o mie o sută) de lei lunar pînă la 2000 (două mii) de lei lunar, începând cu 26 aprilie 2017 pînă la atingerea majoratului de către copil.

În rest decizia Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2017 și hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central din 20 septembrie 2017 se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoria

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic